

4.11.2018

23. neděle po Trojici

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a přítomnost Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Ale já v tobě naději skládám, Hospodine; řekl jsem: Bůh můj jsi ty. V rukou tvých jsou časové moji . . .“ Ž 31,15-16a

Píseň 650 *Začnem píseň novou*

Modlitba: Pane Bože, zpíváme ti k chvále! Vděčně na Tebe myslíme, když prožíváme své radosti, drobné, všední, a přece tak nesamozřejmé – když pracujeme, přemýšlíme, odpočíváme, stolujeme, jsme se svými blízkými. Děkujeme Ti, že můžeme přijímat svůj život jako veliký dar a že máme komu děkovat. Děkujeme Ti za dar víry, za evangelium Ježíše Krista, ujištění o tom, že jsme Tvými dětmi a nic nás nemůže odloučit od Tvé lásky. Nauč nás přijímat těžké chvíle a snášet bolest. Pomoz nám vzdorovat nespravedlnosti, zastat se toho, komu se děje křivda, ale neživit v sobě své křivdy, neoplácet, nezahořknout. Ať dovedeme přiznat své chyby a viny, zvláště jimiž jsme svým bližním způsobili bolest. Ať dovedeme upřímně prosit o odpuštění a hledat smíření. Děkujeme Ti za společenství sboru a církve, které nás nese i koriguje, ve kterém slyšíme Tvé vzkazy, slavíme Tě a vyhlížíme Tvé království. Přijď, Pane. Amen.

Čtení: Zj 21,1-7

Píseň 618 *Modré nebe*

Text: Kaz 3,1-15   Kázání:

Všechno má svůj čas. Všeho do času. Všechno jednou skončí. Kazatel nám tím neříká nic nového. Je třeba si zrovna v neděli připomínat takovou samozřejmost? Všechno jednou skončí – to přece každý dobře ví. Zrovna teď o dušičkovém víkendu, kdy se návštěvují hřbitovy a vzpomíná se na ty, kdo tu byli a už nejsou.

Čas žít, čas umírat – kdo by si teď neuvědomil také vlastní pomíjivost?

Všechno má svůj čas. Čas omezený, vyhrazený, konečný. Všichni to vědí a kdekdo to říká. Ale Kazatel jen tak neřekne „všechno jednou skončí“, nýbrž pečlivě vyjmenovává 2 x 7 párů různých „časů“. Proč si dává tu práci? Proč s tím zdržuje? - - Zdá se mi, že síla jeho básně je právě v tom, že nezobecňuje, nepronáší pivní moudra „všechno skončí“, nemávně jen tak rukou, ale zvažuje, zkoumá, jakoby chutná to, čím jsou (mohou být) ty časy naplněny. Jako by bral do ruky klíčové momenty lidského života a potěžkával, znovu je prožíval („čas objímat i objímání zanechat . . . čas truchlit i čas poskakovat . . .“). I když lidský život nazývá pachtěním, nedívá se na něj z nějakého ironického nadhledu, který slévá vše, co se děje, vše, co žijeme, do nějaké kaše bezvýznamných příhod. On si těch časů náramně považuje.

Jako by bral do rukou, zvažoval, nechal před svým vnitřním zrakem pomalu defilovat uzlové body lidské existence. Dvakrát sedm časů tvoří dvojice protikladů a jsou tu rovnocenně zastoupeny radosti i bolesti života, chvíle konstruktivní i destruktivní, chvíle blízkosti i odloučení („čas bořit i čas budovat, čas zabíjet i čas léčit...“). Jako by nepotřeboval ani propadat bezbřehému nihilismu, že všechno je špatně, ani předvádět narůžovo nalakovaný obraz povrchního bezproblémového štěstí. Životní momenty se však ani neztrácejí v nerozlišené šedi – zlé časy jsou se vši vážností a bez zastírání bolavé a časy radostné nejsou zkaleny výčitkami svědomí, že radost je něco nepatřičného, naivního nebo troufalého. Časů těžkých i radostných si považuje, všechno, co jednou skončí, má své místo.

Všechno jednou skončí, říká kdekdo. Ale záleží na tom, kdo a v jakém kontextu to říká, a co z toho vyvozuje. František Gellner na počátku minulého století veršuje: „Má milá, rozmilá, neplakej, život už není jinak, dnes buďme ještě veselí v té naší bílé posteli – zejtra, ach zejtra, kdožpak ví, možná si lehнем do rakví.“ Myslím, že Kazateli by byl Gellner blízký tou živočišnou

radostí při vědomí vši pomíjivosti. Ale Kazatel nezůstává s tímto vědomím sám, ale vzhlíží k Bohu a jeho konání: „On všechno učinil krásně a v pravý čas, lidem dal do srdce i touhu po věčnosti, jenže člověk nevystihne začátek ani konec díla, jež Bůh koná.“ - - Boží dílo je krásné a není věcí minulosti. Bůh koná a lidské časy zřejmě nějak zapadají do jeho díla. Boží dílo a lidský život se neodehrávají na nějakých mimoběžných rovinách. Nepatří každý do svého navzájem od sebe izolovaného prostoru. Dotýkají se, prostupují se, doplňují. Události lidského života tedy nejsou nahodilé. Z této víry bere Kazatel odvahu přijímat i bolestné, problematické události. Přijímá je, aniž v tu chvíli postihuje jejich smysl, neboť člověku uniká počátek a konec díla, které Bůh koná. Z této víry bere Kazatel odvahu přijímat životní radosti s vnitřním klidem, bez paniky, že mu nenávratně unikají mezi prsty. Radost z pomíjivých věcí je dovolena, je Božím darem. Kazatel se dovede radovat plnokrevně, moudře však dbá na bázeň před Bohem. Ta lidskou radost nekazí, ale chrání nás, abychom se neradovali na úkor bližního.

Kazatel říká: „Poznal jsem, že není pro člověka nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.“ Vypadalo to jednu chvíli, jako by pro Kazatele byl člověk se vším svým konáním hříčkou v rukou Božích. Tvůj čas je omezen, všechno je určeno, nic s tím nenaděláš a smysl toho neprohlédneš. Ale najednou je zřejmé, že Kazatel vidí prostor pro svobodnou volbu, pro lidskou vůli a možnost se rozhodovat. Není nic lepšího, než konat dobro, ač třeba nevidíš smysl toho, a konce, výsledky už vůbec nejsou ve tvé moci. Ale nejen pro dobro se můžeš rozhodnout, ale můžeš se rozhodnout i pro radost. Vypadá to, že radost není jen něco, co přichází samo, co tě jen tak popadne, ale taky něco, čeho si můžeš buď všimnout nebo to minout, co si můžeš vybrat. Anebo co můžeš objevit, přijmout, nechat vykvést, rozvinout.

„Poznal jsem, že není pro člověka nic lepšího, než se radovat a konat v životě dobro.“ Různé časy přicházejí a odcházejí, časy setkání i odloučení, časy lepší i horší a s tím nic nenaděláš, ale ty se můžeš rozhodnout pro radost a dobro. Udělej to, není nic

lepšího.

Krásné Boží dílo nad námi, výzva k radosti a konání dobra. Je to pěkné. A přece zůstává jakási trýzeň – člověk nevystihne začátek ani konec Božího díla, jeho smysl mu uniká, má v srdci touhu po věčnosti, ale není schopen věčnost pojmout. Kazatel, člověk víry zvažuje lidské časy, ptá se po jejich smyslu, přijímá zlé i dobré, rozhoduje se pro radost a dobro, ale nezná odpovědi.

Bůh není rychlý utěšovač, není snadnou odpovědí na existenciální otázku. Víra zná trýzeň těchto otázek, žije s nimi. Nevědět odpovědi však pro víru nemusí znamenat tragédii, skepsi, zoufalství.

Nezvládneme své časy a nevidíme smysl toho, co se nám přihází, ani toho, oč usilujeme. Všechno jednou skončí. Kazatel však věří, že Bůh žije a „vyhledá, co zašlo“. Kazatel jen nesměle naznačí, co později vizionář Jan rozvine v obrazu Boha, který setře každou slzu z očí. Amen.

Píseň 547 Co žádáš od nás, Pane

Ohlášky + sbírka

Píseň 555 Jezu, rač ty sám

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: “Zvěstujeme vám, abyste se od marných věcí obrátili k živému Bohu.” Sk 14,15

Požehnání

Píseň 636 Z tvé ruky, Pane můj